

Predmet C-391/22

Zahtjev za prethodnu odluku

Datum podnošenja:

14. lipnja 2022.

Sud koji je uputio zahtjev:

Pécsi Törvényszék (Mađarska)

Datum odluke kojom se upućuje zahtjev:

7. lipnja 2022.

Tužitelj:

Tüke Busz Közösségi Közlekedési Zrt.

Tuženik:

Nemzeti Adó- és Vámhivatal Fellebbviteli Igazgatósága

Pécsi Törvényszék (Okružni sud u Pečuhu, Mađarska)

Odluka

[*omissis*]

Tužitelj:

Tüke Busz Közösségi Közlekedési Zrt. ([*omissis*], Pečuh
[Mađarska])

[*omissis*]

Tuženik:

NAV Fellebbviteli Igazgatósága (Žalbeni odjel Državne
porezne i carinske uprave, Mađarska) ([*omissis*], Budimpešta
[Mađarska])

[omissis]

Predmet spora: Upravna tužba u području oporezivanja

[omissis] [razmatranja o nacionalnom postupovnom pravu]

Izreka

Pécsi Törvényszék (Okružni sud u Pečuhu) [omissis] pokreće, na temelju članka 267. Ugovora o funkcioniranju Europske unije, prethodni postupak pred Sudom Europske unije i upućuje mu sljedeće prethodno pitanje:

Jesu li u skladu s Direktivom Vijeća 2003/96/EZ od 27. listopada 2003. o restrukturiranju sustava Zajednice za oporezivanje energenata i električne energije odluka koju je u ovom predmetu donio Nemzeti Adó és Vámhivatal (Državna porezna i carinska uprava) te njegova praksa, u skladu s kojima „redovitim prijevozom putnika nije obuhvaćena ni kilometraža potrebna za održavanje prijevoznih sredstava za redoviti prijevoz putnika ni kilometraža potrebna za točenje goriva”?

[omissis] [razmatranja o nacionalnom postupovnom pravu]

Obrazloženje

I. Sažetak činjeničnog stanja

Tijekom ispitanog razdoblja (poslovna godina 2017.) tužitelj je obavljao djelatnost prijevoza putnika na temelju ugovora o javnoj usluzi. U okviru navedene djelatnosti zatražio je povrat trošarine na komercijalna plinska ulja. Porezno tijelo utvrdilo je da je tužitelj ostvario svoje pravo na povrat trošarine ne samo na plinsko ulje koje upotrebljava za svoju djelatnost prijevoza putnika, nego i na plinsko ulje koje upotrebljava za svoju djelatnost kojom se osigurava rad vozila (popravak, održavanje, punjenje gorivom). Stoga je porezna uprava povećala iznos trošarine na energente za mjesec od siječnja do prosinca 2017., za iznos trošarine naplaćene na gorivo navedeno u rasporedima vožnje koji se odnose na razdoblja popravka i održavanja.

Tuženik se u ovom predmetu pozvao na ranije sudske presude, kao što se navodi u nastavku.

U okviru djelatnosti prijevoza, tužitelj je bio pružatelj usluge dok su primatelji usluge bili putnici.

U građanskom pravu, pojam pružanja usluge definira se kao činidba koju primatelj usluge može zahtijevati od pružatelja usluge ili koju je pružatelj usluge obvezan izvršiti na temelju ugovora.

Pružanje usluga pravni je odnos između pružatelja i primatelja usluge. Pružatelj usluge obavlja djelatnost u korist primatelja usluge uz protučinidbu koja je povezana s obavljanjem djelatnosti. Tužitelj je bio obvezan pružati uslugu prijevoza putnika a primatelji usluge bili su putnici koji su se koristili uslugom, tako da se pružanje usluge, kao i odnosne dodatne usluge, mogu tumačiti samo u odnosu na te osobe. Jedino treba uzeti u obzir da dodatne usluge čine djelatnosti obuhvaćene glavnom obvezom, poput hlađenja ili grijanja. Dodatnim uslugama obuhvaćen je, na primjer, i prijevoz prtljage, pasa ili bicikala. Svima je zajedničko to da ih isporučuje pružatelj usluge, odnosno tužitelj, da je osoba kojoj je upućena usluga primatelj usluge, odnosno putnici, i da se dodatna usluga može pružati uz naknadu (na primjer, zasebno treba platiti prijevoz pasa, bicikala, prtljage).

Međutim, popravak i održavanje autobusa ne ulaze u taj okvir. Putnik, primatelj usluge, nije subjekt u potonjem pravnom odnosu jer se navedena djelatnost ne provodi između njega i pružatelja usluge, odnosno tužitelja. Tužitelj u okviru te djelatnosti (popravak i održavanje) osigurava ispunjenje jednog od bitnih uvjeta za njegov rad i nije pružatelj usluge nego njezin primatelj. Putnici uopće nisu dio te obveze, a još je manje moguće tvrditi da postoji protučinidba, odnosno da putnici tužitelju moraju plaćati troškove popravka i održavanja, na način da tužitelj, u svojstvu pružatelja usluge, može izričito naplatiti te troškove putnicima.

S obzirom na prethodno navedeno, praksa poreznog tijela stoga se sastoji od toga da pružatelj usluge ima pravo na odbitak trošarine u pogledu određenog prijevoza, ali ne u pogledu puta koji prelazi radi održavanja svojih autobusa, popravaka njihovih tehničkih problema ili punjenja goriva.

Zbog navedenih razloga, tuženik je u svojoj odluci utvrdio da je zahtjev za povrat trošarine koji je tužitelj podnio u pogledu puta koji je prešao radi popravka i održavanja protupravan.

II. Relevantni nacionalni propisi

U članku 7. a jövedéki adóról és a jövedéki termékek forgalmazásának különös szabályairól szóló 2003. évi CXXVII. törvényja (Zakon br. CXXVII iz 2003. o trošarinama i posebnim pravilima o stavljanju na tržište proizvoda koji su podložni trošarinama; u daljnjem tekstu: raniji Zakon o trošarinama) određuje se da za potrebe tog zakona:

51. komercijalna plinska ulja znači plinsko ulje obuhvaćeno člankom 52. stavkom 1. točkom (d) koje se koristi za sljedeće potrebe:

- (a) prijevoz roba u najmu ili za račun drugih, ili za vlastiti račun, cestovnim vozilima ili kombinacijama zglobnih vozila (tegljač) koja su namijenjena isključivo za cestovni prijevoz roba s najvećom dopuštenom bruto natovarenom težinom od najmanje 7,5 tona; ili

- (b) prijevoz putnika, bilo redoviti ili povremeni prijevoz, cestovnim vozilima kategorije M2 ili M3, kako je definirano u Ministarskoj uredbi o tehničkom pregledu cestovnih vozila.

U članku 3. stavku 2. a jövedéki adóról szóló 2016. évi LXVIII. törvényja (Zakon br. LXVIII iz 2016. o trošarinama; u daljnjem tekstu: novi Zakon o trošarinama) određuje se u pogledu oporezivanja energenata da za potrebe navedenog zakona:

21. Komercijalna plinska ulja znači plinsko ulje koje se koristi za sljedeće potrebe:

- (a) prijevoz roba u najmu ili za račun drugih, ili za vlastiti račun, cestovnim vozilima ili kombinacijama zglobnih vozila (tegljač) koja su namijenjena isključivo za cestovni prijevoz roba s najvećom dopuštenom bruto natovarenom težinom od najmanje 7,5 tona; ili
- (b) prijevoz putnika, bilo redoviti ili povremeni prijevoz, cestovnim vozilima kategorije M2 ili M3, kako je definirano u Ministarskoj uredbi o tehničkom pregledu cestovnih vozila.

U skladu s člankom 113. stavkom 3. novog Zakona o trošarinama, osobe koje u gradskom i međugradskom prometu upravljaju turističkim autobusima i autobusima kategorija M2 i M3, kako je definirano u Ministarskoj uredbi o tehničkom pregledu cestovnih vozila, imaju pravo na povrat poreza na prirodni plin koji se upotrebljava za tu djelatnost.

U članku 2. točki 29. a személyszállítási szolgáltatásokról szóló 2012. évi XLI. törvényja (Zakon br. XLI iz 2012. o uslugama prijevoza putnika; u daljnjem tekstu: Zakon o uslugama prijevoza putnika) usluga javnog prijevoza putnika znači usluga prijevoza putnika koja se pruža na temelju ugovora o javnim uslugama u skladu s člankom 2. točkom (a) Uredbe (EZ) br. 1370/2007.

U skladu s člankom 2. točkom 30. Zakona o uslugama prijevoza putnika, usluga prijevoza putnika znači prijevoz putnika koji se pruža jednim od vozila utvrđenih u navedenom zakonu, na temelju ugovora te uz naknadu, kao i odnosne dodatne usluge.

Na temelju članka 152. točke (h) novog Zakona o trošarinama, svrha je tog zakona prenošenje sljedećeg akta Unije: Provedbene odluke Komisije 2012/209/EU od 20. travnja 2012. o primjeni odredaba o nadzoru i kretanju Direktive Vijeća 2008/118/EZ na određene aditive, u skladu s člankom 20. stavkom 2. Direktive Vijeća 2003/96/EZ [neslužbeni prijevod].

III. Relevantni propisi Unije

Uredba (EZ) br. 1370/2007 Europskog parlamenta i Vijeća od 23. listopada 2007. o uslugama javnog željezničkog i cestovnog prijevoza putnika i stavljanju izvan

snage uredaba Vijeća (EEZ) br. 1191/69 i (EEZ) br. 1107/70 (u verziji izmijenjenoj Uredbom (EU) 2016/2338 Europskog parlamenta i Vijeća od 14. prosinca 2016.), članak 2. točke (a) i (e):

„Za potrebe ove Uredbe:

- (a) ‚javni prijevoz putnika‘ znači usluge prijevoza putnika od općeg gospodarskog interesa dostupne javnosti na nediskriminirajućoj i stalnoj osnovi;
- (e) ‚obveza obavljanja javne usluge‘ znači zahtjev koji odredi nadležno tijelo da bi osiguralo usluge javnog prijevoza putnika od općeg interesa koje operater, kad bi uzeo u obzir samo svoje komercijalne interese, ne bi preuzeo ili ih ne bi preuzeo u istom opsegu ili pod istim uvjetima bez naknade”.

U skladu s člankom 4. stavkom 1. točkom (a) te uredbe, u ugovorima o javnim uslugama i općim pravilima jasno se određuju obveze obavljanja javnih usluga definirane ovom Uredbom i utvrđene u skladu s njezinim člankom 2.a, kojih se operater javnih usluga treba pridržavati, kao i dotična zemljopisna područja.

U članku 7. Direktive 2003/96 definira se pojam komercijalnih plinskih ulja:

„3. ‚Komercijalna plinska ulja koja se koriste kao pogonsko gorivo‘ znači plinsko ulje koje se koristi kao pogonsko gorivo za sljedeće potrebe:

[...]

- (b) prijevoz putnika, bilo redoviti ili povremeni prijevoz, cestovnim vozilima kategorije M2 ili M3, kako je definirano u Direktivi Vijeća 70/156/EEZ od 6. veljače 1970. o usklađivanju prava država članica u vezi s homologacijom tipa motornih vozila i njihovih prikolica”.

IV. Okolnosti i razlozi kojima se opravdava pokretanje prethodnog postupka

Tužitelj je zatražio pokretanje prethodnog postupka te je naveo da nije uspio pronaći nijednu presudu Suda Europske unije kojom se omogućuje pravno tumačenje. Stoga je predložio da sud koji je uputio zahtjev pokrene taj postupak kako bi prestala pravna nesigurnost u pogledu tumačenja teksta pravnog pravila. Prema njegovu mišljenju, drugi je razlog za pokretanje navedenog postupka to da, koliko mu je poznato, sva mađarska poduzeća za cestovni prijevoz putnika, bez iznimke, jednako postupaju kao i on kad ispunjavaju svoje porezne obveze (uključujući ona u državnom vlasništvu), zbog čega u cijelom sektoru postoje nejasnoće u pogledu te problematike. Poziva se na članak 113. stavak 3. novog Zakona o trošarinama i pritom tvrdi da se navedenom odredbom dopušta povrat trošarine na plin koji se koristi za autobuse koje pokreće prirodni plin tijekom

obavljanja djelatnosti (odnosno, ne samo tijekom prijevoza putnika) i da stoga nije opravdano primijeniti različito pravno pravilo za povrat trošarine na plinsko ulje.

[*omissis*] [razmatranja o nacionalnom postupovnom pravu]

Pečuh, 7. lipnja 2022.

[*omissis*]

[potpis]

RADNI DOKUMENT